Aanbevelingen voor nieuwe COALITIEAKKOORD

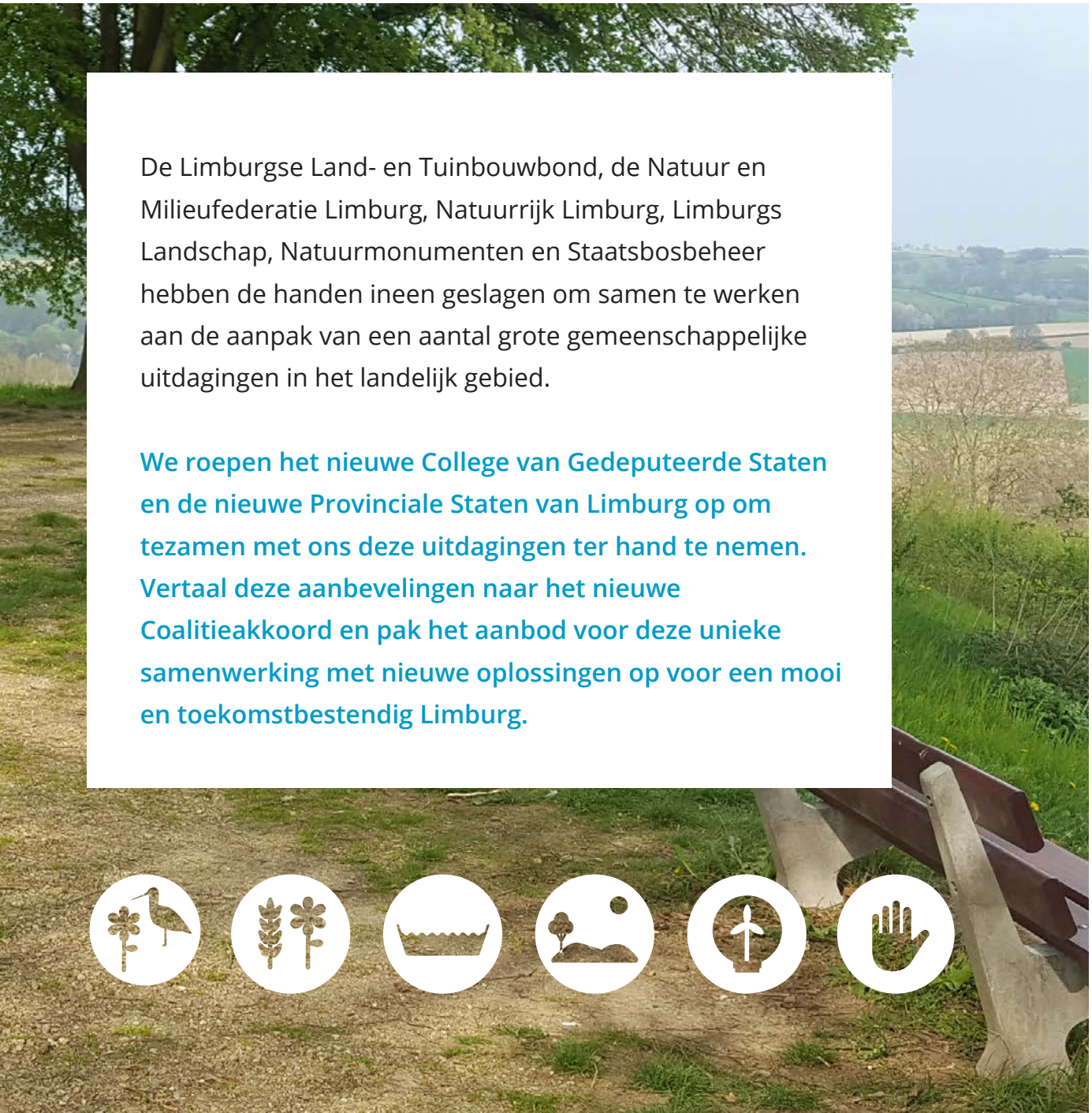

De Limburgse Land- en Tuinbouwbond, de Natuur en Milieufederatie Limburg, Natuurrijk Limburg, Limburgs Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hebben de handen ineen geslagen om samen te werken aan de aanpak van een aantal grote gemeenschappelijke uitdagingen in het landelijk gebied.

We roepen het nieuwe College van Gedeputeerde Staten en de nieuwe Provinciale Staten van Limburg op om tezamen met ons deze uitdagingen ter hand te nemen. Vertaal deze aanbevelingen naar het nieuwe Coalitieakkoord en pak het aanbod voor deze unieke samenwerking met nieuwe oplossingen op voor een mooi en toekomstbestendig Limburg.

Aanbevelingen
NATUUR

→ Maak voor de nieuwe coalitieperiode (2019-2023) voldoende middelen vrij om de met het Rijk afgesproken ambities op natuur(beheer) waar te kunnen maken. Beperk de inzet niet alleen tot de Natura 2000-gebieden, maar ontwikkel en versterk ook de waardevolle natuur in het overige deel van het Goudgroene netwerk en werk tegelijkertijd samen met de agrarische sector aan verbetering van de abiotische omstandigheden op agrarische gronden rondom de Goudgroene natuurzone.

→ Zorg voor voldoende middelen om de bestaande natuur adequaat te kunnen beheren en het agrarisch natuur- en landschapsbeheer te kunnen voortzetten. Het gaat om 4,5 miljoen euro extra per jaar voor het Natuurbeheer en 1,9 miljoen euro extra voor het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer.

Aanbevelingen
NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW

→ Ondersteun samen met andere stakeholders de verdere ontwikkeling van natuurinclusieve landbouw in Limburg.

→ Verander regelgeving ten positieve zodat de transitie makkelijker vormgegeven kan worden.
Faciliteer de uitbouw van kennis en instrumenten (bijv. “smartfarming”) met betrekking tot de natuurinclusieve landbouw om de transitie goed mogelijk te maken.

Aanbevelingen
WATER

- Stimuleer veranderingen in het landschap, technische oplossingen en innovaties om meer water te laten inzijgen, de afvoer te vertragen en water (tijdelijk) vast te houden. Beredeneer dit vanuit het watersysteem. Maak daarbij slim gebruik van de sponswerking van de bodem en vegetatie.

- Creëer ruimte voor natuurlijke overstromingen in de beekdalen, waarbij deze functioneren als natuurlijke klimaatbuffers of boerenbuffers.

- Draag strategieën voor de Maas aan die recht doen aan de ruimtelijke kwaliteiten van het Maasdal, zuinig zijn in ruimtegebruik, maar ook zorgen voor voldoende veiligheid bij hoogwater.

- Verbeter de samenwerking tussen de verschillende bestuurslagen wat betreft water.

- Stimuleer innovatieve ideeën om wateroverlast te voorkomen en te beperken.

Aanbevelingen
LANDSCHAP

- Erken in het nieuwe Coalitieakkoord het belang van behoud en versterking van het waardevolle Limburgse landschap en zorg voor bescherming ervan in bijbehorend (ruimtelijk) beleid.

- Zorg binnen het provinciale budget voor voldoende financiële middelen voor behoud en ontwikkeling van het landschap.

- Zoek samen met andere partijen (bedrijfsleven, (semi)overheden en andere stakeholders) naar mogelijkheden voor aanvullende financiering middels het ‘Landschapsfonds’. Maak van dit fonds een succes met een daadwerkelijke meerwaarde voor Limburg. Betrek bij de uitvoering ook het maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven en de burgers.

Aanbevelingen
ENERGIE EN KLIMAAT

- Neem als provincie de regie en kom in samenspraak met gemeenten en stakeholders met een duidelijke integrale visie om de energie- en klimaatopgaven op een goede wijze te realiseren.

- Houd bij de locatiekeuze van zonnevelden (en andere energiedragers) vanaf het begin rekening met de effecten ervan op de ruimtelijke kwaliteit, natuur, landschap en landbouw.

- Stimuleer de plaatsing van zonnepanelen in eerste instantie in bebouwd gebied (daken van agrarische bedrijfsgebouwen, bestaande woningen, winkels, kantoren, braakliggende percelen, parkeerterreinen, op- en overslaghallen en bedrijventerreinen).

- Natuur- en landbouwgronden leggen CO2 vast en zouden daarom sluitstuk kunnen zijn van grootschalige energieopwekking. Als het buitengebied al nodig zou zijn voor (grootschalige) energieopwekking, zorg er dan voor dat natuur, landschap en landbouw meeprofiteren van de opbrengsten. Gebruik een deel van de opbrengsten voor investeringen, zodat nieuwe landschappen ontstaan die van toegevoegde waarde zijn voor natuur, landbouw en gebruikers.

- Zorg er samen met gemeenten voor dat omwonenden van begin af aan betrokken worden bij het planproces en waar mogelijk mede-eigenaar worden. Dit is cruciaal voor het verkrijgen van draagvlak.

- Stimuleer nieuwe technieken voor bijvoorbeeld groene energie vanuit de landbouw (uit biomassa en mest). Ondersteun innovaties en sta er voor open om deze toe te passen.

Aanbevelingen
VEILIGHEID IN HET BUITENGEBIED

- Coördineer als provincie, in de rol van “groene regisseur”, een verdere versterking van de samenwerking tussen toezichthoudende en handhavende instanties.

- Zorg dat de Groene Brigade de waardevolle centrale rol in het toezicht en handhaving goed kan blijven vervullen.

- Roep inwoners en bezoekers van het buitengebied op om verdachte situaties te melden bij een speciaal telefoonnummer, dat is doorgeschakeld naar één van de handhavende instanties. Het actief benutten van signalen van bewoners en bezoekers kan een bijdrage leveren aan het terugdringen van illegale activiteiten in het buitengebied.

- Ondersteun het veilig en verantwoord opruimen van (drugs)afval en/of het opruimen van de bodemverontreiniging die is ontstaan door het dumpen van afval.

Toelichting

Hierna volgt een korte toelichting uitgesplitst naar de verschillende thema's. Deze toelichting geeft duiding aan de eerder gedane aanbevelingen en plaatst deze in de context van het huidige beleid en de huidige situatie. Waar nodig wordt verwezen naar relevante achtergronddocumenten.

NATUUR

Wat wil de provincie?

De provincie Limburg hecht belang aan het behoud en de ontwikkeling van de natuur in Limburg. Daarbij staan behoud van de biodiversiteit en het sterker verankeren van natuur en natuurbeleid in de samenleving (vermaatschappelijking van de natuur) voorop (1).

Wat is de huidige situatie?

Limburg is een mooie provincie met veel bijzondere en voor Nederland unieke natuur. Denk aan de Hamster, Eikelmuis, Vuursalamander en de kalkgraslanden. Met de natuur in onze provincie gaat het (nog) niet goed. Weliswaar is de afname van de biologische diversiteit grotendeels tot stilstand gekomen, maar het herstel is nog langzaam of blijft uit. Veel landnatuur heeft een te hoge stikstofdepositie, is verdroogd en/of heeft last van slechte ruimtelijke condities, door versnippering en/of een tekort aan leefgebied (2). Vooral ook soorten die kenmerkend zijn voor het agrarisch gebied (boerenlandvogels, insecten, vlinders) hebben het bijzonder zwaar. Onze natuur heeft een intrinsieke ecologische waarde, maar is ook een economische factor van betekenis voor het vestigingsklimaat en de vrijetijdseconomie. Alle reden dus om te blijven investeren in onze Limburgse natuur. Want ontwikkeling en beheer hiervan kosten geld.
Sinds een aantal jaren zijn de provincies verantwoordelijk voor het natuurbeleid. Met het Rijk zijn in het Decentralisatieakkoord Natuur afspraken gemaakt over ontwikkeling en beheer van het Natuurnetwerk Nederland – in Limburg Goudgroene natuur geheten –, het agrarisch natuur- en landschapsbeheer en het soortenbeleid. Deze opgave wordt gefinancierd door het Rijk onder voorwaarde dat de provincie ook eigen middelen inzet. In het provinciale Coalitieakkoord 2015-2019 zijn de met het Rijk afgesproken structurele provinciale middelen niet beschikbaar gesteld voor de realisatie van de provinciale natuurdoelen. Hierin is Limburg een uitzondering in Nederland. Dit leidt tot tekorten op de ontwikkel- en beheeropgaven. Voor alleen al het natuurbeheer is na 2019 – bij ongewijzigd beleid – een structureel tekort van ruim 4 miljoen euro per jaar.

Ook buiten de Goudgroene natuurzone komen natuurwaarden voor. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer kan een bijdrage leveren aan de internationale verplichtingen in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn en aan de aantrekkelijkheid en beleefbaarheid van het landelijke gebied. Ook voor dit (agrarische) natuurbeheer zullen na 2019 structureel financiële middelen beschikbaar gesteld moeten worden. Zo is er 1,9 miljoen euro extra nodig om een goede voortzetting mogelijk te maken.

Aanbevelingen voor Coalitieakkoord:

→ Maak voor de nieuwe coalitieperiode (2019-2023) voldoende middelen vrij om de met het Rijk afgesproken ambities op natuur(beheer) waar te kunnen maken. Beperk de inzet niet alleen tot de Natura 2000-gebieden, maar ontwikkel en versterk ook de waardevolle natuur in het overige deel van het Goudgroene netwerk en werk tegelijkertijd samen met de agrarische sector aan verbetering van de abiotische omstandigheden op agrarische gronden rondom de Goudgroene natuurzone.

→ Zorg voor voldoende middelen om de bestaande natuur adequaat te kunnen beheren en het agrarisch natuur- en landschapsbeheer te kunnen voortzetten. Het gaat om 4,5 miljoen euro extra per jaar voor het Natuurbeheer en 1,9 miljoen euro extra voor het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer.

(1) Natuurvisie Limburg 2016. Provincie Limburg, 2017.
(2) Achtergrondrapport lerende evaluatie van het Natuurpact. Planbureau voor de Leefomgeving, 2017.

NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW

Wat wil de Provincie?

Natuurinclusieve landbouw is een vorm van duurzame landbouw waarbij een optimaal beheer van natuurlijke bronnen samengaat met een economisch rendabele landbouwproductie. De provincie Limburg ondersteunt de transitie naar een natuurinclusieve landbouw, omdat het zowel de positie van de agrarische sector in Limburg kan versterken als ook van toegevoegde waarde kan zijn voor sectoren als water, bodem, natuur, landschap en klimaat.

Wat is de huidige situatie?

De noodzaak van een landbouwtransitie wordt steeds meer gevoeld. De manier waarop we nu ons voedsel

produceren raakt steeds verder uit balans. Uit een vorig jaar door dagblad Trouw uitgevoerd opinieonderzoek getiteld “Over de Staat van de Boer” blijkt dat meer dan 80 % van de Nederlandse boeren de omslag wil maken naar een natuurvriendelijkere methode van landbouw. Bijna de helft van de agrarische bedrijven wil binnen 10 jaar overschakelen naar een duurzamere vorm van landbouw. Ook is eind vorig jaar door een breed samenwerkingsverband van kennisinstituten, landbouwsector en natuur- en milieuorganisaties het Deltaplan biodiversiteit gepresenteerd, een plan van aanpak voor natuurherstel, o.a. op landbouwgronden. Tenslotte heeft de rijksoverheid onlangs haar visie op Kringlooplandbouw geformuleerd, een vorm van landbouw die voorkomt dat we water, bodem en grondstoffen uitputten en de temperatuur op aarde onaanvaardbaar verhogen. Ook de Limburgse Land- en Tuinbouwbond draagt bij middels de start de Stichting Natuurinclusieve Landbouw.
De beweging naar een natuurinclusieve landbouw staat nog in de kinderschoenen. Toch gebeurt er al van alles door de uitvoering van projecten op het gebied van bodem, water, biodiversiteit en kringlooplandbouw (nutriënten). Het uitvoeren van deze projecten, het opdoen van kennis en het communiceren met zowel de agrariërs zelf als ook de toeleverende partijen wordt steeds prominenter voor een goede uitrol van kennis en maatregelen.
De landbouw in het algemeen is meer dan een voedselproducent. Het is de grootste grondgebruiker in de provincie. Haar positie kan door een grotere rol op het dossier natuurinclusiviteit versterkt worden en zal leiden tot bereidheid om een hogere prijs voor landbouwproducten te betalen.
De natuur- en milieuorganisaties en de landbouwsector willen samenwerken om natuurinclusieve landbouw verder te brengen in Limburg (verhogen grondmobiliteit, betrekken in kringlopen, verpachten van grond).

Aanbevelingen voor Coalitieakkoord:

→ Ondersteun samen met andere stakeholders de verdere ontwikkeling van natuurinclusieve landbouw in Limburg.
→ Verander regelgeving ten positieve zodat de transitie makkelijker vorm gegeven kan worden. Faciliteer de uitbouw van kennis en instrumenten (bijv. “smartfarming”) met betrekking tot de natuurinclusieve landbouw om de transitie goed mogelijk te maken.

WATER

Wat wil de Provincie?

De provincie wil een veerkrachtig en klimaatbestendig regionaal watersysteem, dat zowel in tijden van grote wateroverlast als in tijden van grote waterschaarste goed functioneert. Daarbij horen tevens behoud en herstel van de natte natuur, verbetering van de waterkwaliteit, duurzame drinkwaterwinning en grondwaterbeheer (3).

Wat is de huidige situatie?

Als gevolg van de klimaatverandering treden er vaker korte en zeer hevige buien op, die veel schade en wateroverlast kunnen veroorzaken op landbouwgronden en in dorpen en steden. Het veranderende klimaat brengt ook langdurige perioden van droogte met zich mee, waardoor er waterschaarste en verslechtering van de waterkwaliteit kunnen optreden.
Het huidige watersysteem is onvoldoende ruim en veerkrachtig om deze tegenovergestelde extremen op te vangen, met als gevolg veel schade voor mensen, natuur, landschap en economie. Een duurzaam watersysteem vraagt om aanpassingen in zowel het bebouwde als het buitengebied. Binnen de bebouwde kommen bieden innovaties en slim ruimtegebruik een oplossing om water (tijdelijk) vast te houden en te laten infiltreren in plaats van versneld afvoeren. Buiten de bebouwde kommen kan het watersysteem verder worden geoptimaliseerd waarbij natuur- en agrarische gronden een positieve bijdrage kunnen leveren.

Aanbevelingen voor Coalitieakkoord:

→ Stimuleer veranderingen in het landschap, technische oplossingen en innovaties om meer water te laten inzijgen, de afvoer te vertragen en water (tijdelijk) vast te houden. Beredeneer dit vanuit het watersysteem. Maak daarbij slim gebruik van de sponswerking van de bodem en vegetatie.
→ Creëer ruimte voor natuurlijke overstromingen in de beekdalen, waarbij deze functioneren als natuurlijke klimaatbuffers of boerenbuffers.
→ Draag strategieën voor de Maas aan die recht doen aan de ruimtelijke kwaliteiten van het Maasdal, zuinig zijn in ruimtegebruik, maar ook zorgen voor voldoende veiligheid bij hoogwater.
→ Verbeter de samenwerking tussen de verschillende bestuurslagen wat betreft water.
→ Stimuleer innovatieve ideeën om wateroverlast te voorkomen en te beperken.

(3) Provinciaal Waterplan Limburg 2016-2021

LANDSCHAP

Wat wil de provincie?

De provincie Limburg draagt het unieke landschap een warm hart toe. De kwaliteit van dit landschap is van groot belang voor een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat , als motor voor de vrijetijdseconomie en vormt een basis voor de instandhouding van diverse typische Limburgse dier- en plantensoorten. Daarom zet de provincie zich in voor behoud en versterking van de kenmerkende kwaliteiten en afwisseling van het landschap. Nieuwe economische ontwikkelingen zijn mogelijk, mits ze bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van het landschap (4).

Wat is de huidige situatie?

In de huidige situatie is het een hele uitdaging om het bestaande landschap te blijven beschermen, ontwikkelen en beheren. Als we niets doen, zullen steeds meer karakteristieke landschapselementen uit onze omgeving verdwijnen. Vanwege financiële tekorten op zowel natuurbeheer als agrarisch natuurbeheer of het stellen van andere prioriteiten dreigen beheervergoedingen te komen vervallen waardoor duurzaam beheer en daarmee behoud van waardevolle landschapselementen niet langer gegarandeerd zijn. Dat is jammer en doet afbreuk aan de identiteit van Limburg, vermaard vanwege zijn fraaie, karakteristieke landschap.
Het beheer van landschap vanuit het ANLb staat onder druk, omdat deze middelen veelal specifiek gekoppeld zijn aan het in standhouden van natuurdoelen. Het is dan ook nodig dat op basis van een gedegen beoordelingssysteem zowel landschappelijk als ecologisch waardevol beheer ingeschaald en (financieel) gewaardeerd kunnen worden. Vervolgens kan het ecologisch waardevol beheer middels het ANLb (maar ook SNL) gefinancierd worden. Maar daarmee zijn we er niet. Vele groene maar ook cultuurhistorische landschapselementen zijn namelijk uitermate waardevol. Voor behoud en beheer dienen aanvullende middelen gevonden te worden.
Het inrichten van een Landschapsfonds kan hieraan een grote bijdrage leveren, waarbij financiële middelen uit zo'n fonds worden ingezet voor projecten, die bijdragen aan behoud en verbetering van het landschap.
Het vullen van een dergelijk Landschapsfonds is geen verantwoordelijkheid van de overheid alleen; ook het maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven en burgers dienen hun verantwoordelijkheid te nemen. Daarmee wordt het landschap echt van ons allemaal.

Aanbevelingen voor Coalitieakkoord:

- → Erken in het nieuwe Coalitieakkoord het belang van behoud en versterking van het waardevolle Limburgse landschap en zorg voor bescherming ervan in bijbehorend (ruimtelijk) beleid.
- → Zorg binnen het provinciale budget voor voldoende financiële middelen voor behoud en ontwikkeling van het landschap.
- → Zoek samen met andere partijen (bedrijfsleven, (semi)overheden en andere stakeholders) naar mogelijkheden voor aanvullende financiering middels het 'Landschapsfonds'. Maak van dit fonds een succes met een daadwerkelijke meerwaarde voor Limburg. Betrek bij de uitvoering ook het maatschappelijk middenveld, bedrijfsleven en de burgers.

(4) Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

ENERGIE EN KLIMAAT

Wat wil de provincie?

De provincie staat voor een schone en betaalbare energievoorziening die gepaard gaat met de aanpak van het klimaatprobleem (5). Daarmee erkent ze het belang van de energietransitie. Limburg wil een bijdrage leveren aan de nationale doelstelling (49% CO2-reductie in 2030). De provincie ziet energietransitie als een kans die leidt tot een beter leefklimaat en een gezonde economie met nieuwe werkgelegenheid.

Wat is de huidige situatie?

Klimaatverandering kan wereldwijd grote gevolgen hebben voor de veiligheid van mensen, de voedselvoorziening en het voortbestaan van de natuur. Met ondertekening van het Klimaatakkoord van Parijs in 2015 ligt er een behoorlijke ambitie om de klimaatdoelen te halen. Enerzijds fors besparen op energiegebruik en anderzijds overstappen van fossiele energiebronnen (olie, gas, kolen) naar duurzame of hernieuwbare bronnen van energieopwekking (zon, wind, biomassa, geothermie). Daarbij moet steeds het doel voor ogen worden gehouden en dat is reductie van broeikasgassen vertaald naar CO2. Op dit moment bedraagt het aandeel duurzaam opgewekte energie in Nederland slechts 7,3 procent. Er ligt dus nog een enorme opgave, ook voor onze provincie.
Het overstappen naar hernieuwbare energiebronnen als windmolens en zonnepanelen heeft een grote ruimtelijke impact op de schaarse ruimte in Limburg. Op dit moment wordt de energietransitie vooral aan de markt overgelaten. Grote projectontwikkelaars struinen bestemmingsplannen af op zoek naar locaties waar ze met forse SDE+ subsidies grote zonneparken kunnen aanleggen of windmolens kunnen plaatsen. De ruimtelijke

consequenties van de energietransitie worden daarbij onvoldoende in de afweging meegenomen, met als gevaar dat er initiatieven gerealiseerd worden op locaties die eigenlijk niet geschikt zijn – omdat het bijvoorbeeld waardevolle landbouwgronden betreft of gebieden die uit oogpunt van natuur of landschap kwetsbaar zijn – maar vooral worden uitgekozen omdat de grondprijs daar toevallig laag is, de weerstand niet te groot is en/of omdat de betreffende gemeente nog geen regelgeving voor zonneparken of windmolens heeft. Dat is geen goede manier om de energietransitie te realiseren. Wat nodig is, is een duidelijke en heldere integrale visie en aanpak.

Aanbevelingen voor Coalitieakkoord:

→ Neem als provincie de regie en kom in samenspraak met gemeenten en stakeholders met een duidelijke integrale visie om de energie- en klimaatopgaven op een goede wijze te realiseren.
→ Houd bij de locatiekeuze van zonnevelden (en andere energiedragers) vanaf het begin rekening met de effecten ervan op de ruimtelijke kwaliteit, natuur, landschap en landbouw.
→ Stimuleer de plaatsing van zonnepanelen in eerste instantie in bebouwd gebied (daken van agrarische bedrijfsgebouwen, bestaande woningen, winkels, kantoren, braakliggende percelen, parkeerterreinen, op- en overslaghallen en bedrijventerreinen).
→ Natuur- en landbouwgronden leggen CO2 vast en zouden daarom sluitstuk kunnen zijn van grootschalige energieopwekking. Als het buitengebied al nodig zou zijn voor (grootschalige) energieopwekking, zorg er dan voor dat natuur, landschap en landbouw meeprofiteren van de opbrengsten. Gebruik een deel van de opbrengsten voor investeringen, zodat nieuwe landschappen ontstaan die van toegevoegde waarde zijn voor natuur, landbouw en gebruikers.
→ Zorg er samen met gemeenten voor dat omwonenden van begin af aan betrokken worden bij het planproces en zo mogelijk mede-eigenaar worden. Dit is cruciaal voor het verkrijgen van draagvlak.
→ Stimuleer nieuwe technieken voor bijvoorbeeld groene energie vanuit de landbouw (uit biomassa en mest). Ondersteun innovaties en sta er voor open om deze toe te passen.

(5) Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

VEILIGHEID IN HET BUITENGEBIED

Wat wil de Provincie?

Een veilig en leefbaar buitengebied waar bewoners, bezoekers en ondernemers zoveel mogelijk worden gevrijwaard van overlast en illegale activiteiten. Door het inzichtelijk maken van criminele activiteiten kunnen een combinatie van repressieve, proactieve en preventieve maatregelen worden ingezet om de georganiseerde criminaliteit en ondermijning aan te pakken.

Wat is de huidige situatie?

Het buitengebied krijgt steeds vaker te maken met vormen van overlast en criminaliteit, variërend van wildcrossen, stroperij, drugslabs, hennepplantages, diefstal van materiaal tot het dumpen van huishoudelijk- en drugsafval. Noord-Brabant en Limburg voeren al jaren de ranglijst aan wat betreft het aantal dumpingen van drugsafval. De kosten voor het opruimen van (drugs)afvaldumpingen zijn hoog en komen vaak ten laste van de grondeigenaar. Om de veiligheid van bewoners, bezoekers, terreinbeheerders en toezichthouders te kunnen waarborgen en de illegale activiteiten terug te dringen, is het belangrijk om toezicht en handhaving in het buitengebied te versterken.
Door de uitgestrektheid van de terreinen is dit van nature vaak lastig. Prioritering van mensen en middelen gaat vaak naar het stedelijk gebied. Dit tast de leefbaarheid van het buitengebied aan en geeft bewoners, ondernemers en recreanten er een onveilig gevoel.
Bij toezicht en handhaving in het buitengebied zijn vele partijen betrokken: Ministeries, provincies, gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, landelijke inspecties, omgevingsdiensten, terreinbeherende organisaties, wildbeheereenheden en landgoedeigenaren, met elk een eigen verantwoordelijkheid. Het Rijk erkent de noodzaak van een versterking van toezicht en handhaving in het buitengebied (6).

Aanbevelingen voor Coalitieakkoord:

→ Coördineer als provincie, in de rol van “groene regisseur”, een verdere versterking van de samenwerking tussen toezichthoudende en handhavende instanties.
→ Zorg dat de Groene Brigade de waardevolle centrale rol in het toezicht en handhaving goed kan blijven vervullen.
→ Roep inwoners en bezoekers van het buitengebied op om verdachte situaties te melden bij een speciaal telefoonnummer, dat is doorgeschakeld naar één van de handhavende instanties. Het actief benutten van signalen van bewoners en bezoekers kan een bijdrage leveren aan het terugdringen van illegale activiteiten in het buitengebied.
→ Ondersteun het veilig en verantwoord opruimen van (drugs)afval en/of het opruimen van de bodemverontreiniging die is ontstaan door het dumpen van afval.

(6) Plan van aanpak “Versterking van toezicht en handhaving in het buitengebied”. Ministerie van Justitie en Veiligheid, 2018.